

Sygn. akt IC 3/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Jadwiga Wójcikiewicz

Protokolant Sylwia Jurkowska

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2016 roku w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Banku S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko **J. N.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego J. N. na rzecz strony powodowej (...) Banku S.A. z siedzibą w W. kwotę 107.965,34 zł (sto siedem tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt pięć złotych trzydzieści cztery grosze) z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie, które obecnie wynoszą 10,00 %, nie wyższymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, począwszy od 7 maja 2016 roku do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego J. N. na rzecz strony powodowej (...) Banku S.A. z siedzibą w W. kwotę 1.445 zł (jeden tysiąc czterysta czterdzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, oddalając wniosek dalej idący;

IV. nakazuje pozwanemu, aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Świdnicy kwotę 3.954 zł tytułem brakującej części opłaty stosunkowej.

Sygn. akt I C 3/16

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego J. N. kwoty 112.252,08 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczonymi od dnia 16 września 2015r. do dnia zapłaty, kwoty 2.024,63 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu tj. od 16 września 2015r. do dnia zapłaty, kwotę 1.307,44 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu tj. od 16 września 2015r. do dnia zapłaty, zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w wysokości 1.445 zł oraz zasądzenie zwrotu innych kosztów w kwocie 14,45 zł.

Strona powodowa w uzasadnieniu podniosła, iż przysługuje jej od pozwanego wymagalna wierzytelność z tytułu umowy kredytu o numerze (...) z dnia 24 lipca 2013 r. Stan zadłużenia pozwanego to: kwota 112.252,08 zł należności głównej, 2.024,63 zł odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 10,00% od dnia 25 lutego 2015r. do 20 sierpnia 2015r. oraz kwota 1.307,44 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 10,00% od dnia 25 lutego

2015r. do 15 września 2015r., co wynika z wyciągu z ksiąg Banku. Pozwany, mimo dobrowolnego wezwania do zapłaty, nie spłacił zadłużenia.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie 8 października 2015 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany J. N. w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 18 kwietnia 2016r. pozwany podniósł, iż zawarł dwie umowy kredytu ze stroną powodową, których raty były płatne w tej samej kwocie i na ten sam numer rachunku bankowego, jednak pracownicy strony powodowej często księgowali wpłaty na tę samą umowę kredytu. W związku z pogorszeniem się sytuacji materialnej pozwanego, nastąpiły opóźnienia w płatności rat, nie były one celowe, a wynikały z braku środków częściowo niezależnych od pozwanego. Zdaniem pozwanego umowa kredytu była regularnie opłacana i nie występowały na tyle poważne zaległości, aby strona powodowa miała wypowiedzieć umowę. Pozwany wskazał ponadto, że został wprowadzony w błąd przez pracownika strony powodowej, który zobowiązał się do podjęcia prób załatwienia sprawy w sposób polubowny i polecił nie spłacenie kredytu do czasu rozwiązania problemu.

Pismem z dnia 6 maja 2016r. strona powodowa ograniczyła żądanie pozwu tylko do kwoty 107.965,34 zł ujętej w wyciągu z ksiąg banku oraz wniosła o zwrot kosztów postępowania. Strona powodowa wskazała, że pozwany dokonał sześciu wpłat na poczet zadłużenia wynikającego z umowy kredytu nr (...) na łączną kwotę 11.000,00zł i stąd konieczne stało się ograniczenie dochodzonego pozvem roszczenia. Kwoty spłacone przez pozwanego zostały zaliczone przez stronę pozwaną zgodnie z rozliczeniem umowy kredytu na zaległe należności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 24 lipca 2013 r. pozwany J. N. zawarł z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę o kredyt nr (...), na zakup pojazdu zgodnie z § 1 ust. 2 umowy, zabezpieczeniem spłaty niniejszego kredytu było przewłaszczenie pojazdu marki M. (...). Pozwany złożył deklarację, z której wynikało, że w ostatnich 6 miesiącach do dnia zawarcia umowy kredytu osiągnął przychód w przedziale od 101.000 zł do 500.000 zł, nie zalega ze składkami i zobowiązaniami wobec ZUS i Urzędu Skarbowego.

Dowód: - wyciąg z ksiąg (...) Bank S.A. w W. z 15.09.2015r. nr wyciągu (...) k. 20,

- umowa kredytu nr (...) wraz z umową rachunku bankowego zawartą pomiędzy stronami 24.07.2013r. k. 21-23,

- deklaracja przedsiębiorcy z 10.07.2013r. wystawiona przez pozwanego k.24,

- wypis KRS nr (...) prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy k.29-32,

Pozwany został zobowiązany do wnoszenia systematycznych środków pieniężnych na rachunek bankowy, określony w umowie. Zgodnie z umową, od wykorzystanego kredytu strona powodowa miała pobierać odsetki według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w okresie wykorzystywania kredytu, która w dniu podpisania umowy kredytu wynosiła 11,49% w stosunku rocznym. W przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat kredytu ustalonych w harmonogramie spłat strona powodowa pobiera od niespłaconego w terminie kredytu podwyższone odsetki naliczone w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP. Podwyższone odsetki pobierane są począwszy od dnia następnego po terminie płatności wynikającym z umowy kredytu wskazanym w harmonogramie spłat, aż do dnia spłaty przeterminowanej należności.

Dowód: - umowa kredytu nr (...) wraz z umową rachunku bankowego zawartą pomiędzy stronami 24.07.2013r. k. 21-23,

Z powodu nieuregulowanych zaległości w spłacie kredytu przez pozwanego, strona powodowa (...) Bank S.A. z siedzibą w W. pismem z dnia 9 czerwca 2015r. wypowiedziała pozwanemu umowę kredytu, stawiając należność w stan wymagalności.

Dowód: - oświadczenia banku o wypowiedzenie umowy kredytu nr (...) z 9.06.2015r. wraz z dowodami nadań wysłanych do pozwanego i do(...) k.25-26,

- zestawienia składników zadłużenia k. 56-68,

Kwota należności do spłaty na dzień wypowiedzenia umowy kredytu z 9 czerwca 2015r. wynosiła: 31.777,34 zł tytułem należności kapitałowej, 1.844,41 tytułem odsetek umownych, 42,74 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie, 15,00 zł tytułem kosztów i opłat za czynności Banku zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji. Strona powodowa w piśmie skierowanym do pozwanego z dnia 9 czerwca 2015r. wskazała, że kwota odsetek podwyższonych zawiera wymagalne odsetki do dnia wystawienia niniejszego pisma. Odsetki podwyższone są naliczane za cały okres opóźnienia w zapłacie według oprocentowania zgodnie z postanowieniami wskazanej wyżej umowy. Bank jednocześnie poinformował, że w przypadku niespłacenia całości należności w wyżej podanym terminie wystąpi na drogę postępowania sądowo-gzekucyjnego.

Dowód: - oświadczenia banku o wypowiedzenie umowy kredytu nr (...) z 9.06.2015r. wraz z dowodami nadań wysłanych do pozwanego i do (...) k.25-26,

Strona powodowa, w związku z upływem terminu płatności kredytu, skierowała do pozwanego pismem z dnia 20 sierpnia 2015r. ostateczne wezwanie do zapłaty kwoty 112.252,08 zł z tytułu niespłaconego kapitału, kwoty 2.024,63 zł tytułem odsetek umownych, kwoty 540,55 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie oraz 15,00 zł tytułem kosztów i opłat za czynności banku, wraz z wezwaniem pozwanego do wydania pojazdu. Strona powodowa wyznaczyła pozwanemu termin do dokonania powyższej wpłaty na siedem dni licząc od doręczenia niniejszego wezwania.

Dowód: - ostateczne wezwanie do zapłaty oraz do wydanie pojazdu wysłanych przez stronę powodową do pozwanego i (...)z 20.08.2015r. k.48-49,

- zestawienia składników zadłużenia k. 56-68,

- szczegółowe rozliczenie umowy kredytu zaciągniętego przez pozwanego u strony powodowej nr umowy (...) k. 104,

Pismem z dnia 23 listopada 2015r. pozwany zwrócił się do strony powodowej z wnioskiem o zawarcie ugody ustalającej nowe zasady i terminy spłaty wymaganej wierzytelności z tytułu umowy kredytu. Pozwanyawnioskował o ustalenie miesięcznej raty kredytu w kwocie nie przekraczającej 1.000 zł, ustalenie terminu płatności rat na 28. dzień każdego miesiąca, wstrzymanie działań windykacyjnych w czasie trwania negocjacji, umorzenie w całości naliczonych odsetek umownych i karnych, nie pobieranie prowizji i innych opłat związanych z przekształceniem zadłużenia i zawarciem ugody, zaliczenie wpłat w pierwszej kolejności na spłatę kapitału oraz wyrażenie zgody na sprzedaż samochodu, który stanowi zabezpieczenie kredytu i ewentualnej całkowitej spłaty kredytu w przypadku pojawienia się klienta.

Strona powodowa w piśmie z dnia 1 grudnia 2015r. wskazała, że jest możliwa sprzedaż pojazdu stanowiącego zabezpieczenie przez pozwanego we własnym zakresie i dopiero po sprzedaży pojazdu strony będą mogły przystąpić do negocjacji dotyczących ugody. Strona powodowa wskazała jednak, że zaproponowana przez pozwanego wysokość raty kredytu jest nie do zaakceptowania, ponieważ „nowa” rata spłaty kredytu powinna być wyższa niż rata sprzed wypowiedzenia umowy kredytu przez stronę powodową.

Dowód: - pismo pozwanego do strony powodowej - wniosek o zawarcie umowy ugody z 23.11.2015r. wraz z oświadczeniem pozwanego k.50-54,

- pismo strony powodowej do pozwanego z 1.12.2015r. k. 55,

Pozwany od dnia wytoczenia powództwa przez stronę powodową, dokonał 6 wpłat na poczet zadłużenia wynikającego z umowy kredytu, na łączną kwotę 11.000 zł. O kwotę tę strona powodowa pomniejszyła wszystkie zobowiązania pozwanego. Do dnia obecnego pozwany nie uiścił pozostałych należności wynikających z żądania pozwu.

Dowód: - potwierdzenia przelewów k.79-83, 89-94,

W wyciągach z ksiąg bankowych strony powodowej z dnia 6 maja 2016r. widnieje informacja, że pozwany posiada zadłużenie w wysokości: 107.965,34 zł z tytułu niespłaconego kapitału, kwoty 2.020,01 zł tytułem odsetek za opóźnienie naliczanych od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 10,00% od dnia 25 lipca 2015r. do 6 maja 2016r. oraz kwota 1.850,16 zł tytułem opłat i innych prowizji.

Dowód: - wyciąg z ksiąg strony powodowej nr wyciągu (...) z 6.05.2016r. k. 103,

- historia rachunku po wypowiedzeniu umowy kredytowej z 4.08.2015r. k. 105,

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu powództwo jako zasadne w całości zasługuje na uwzględnienie.

Pozwany J. N. skutecznie wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym dnia 8 października 2015 r. przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie.

Zgodnie z art. 505 § 1 k.p.c. w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty traci moc, a przewodniczący wyznacza rozprawę i zarządza doręczenie powodowi sprzeciwu razem z wezwaniem na rozprawę. Skuteczne wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty inicjuje zatem postępowanie toczące się na zasadach ogólnych odnoszących się do postępowania przed sądem pierwszej instancji.

W niniejszej sprawie oczywistym jest, iż pozwany J. N. zawarł ze stroną powodową umowę kredytu. Z powodu nieterminowej spłaty rat kredytu przez pozwanego, strona powodowa wypowiedziała umowę i cała kwota kredytu stała się wymagalna, zostały naliczone od niej odsetki według zmiennej stopy procentowej.

Zdaniem Sądu oczywistym jest, że pozwany nie zapłacił dotąd całej należności z tytułu umowy kredytu, a więc jest zobowiązany spłacić wymagalną kwotę, w wysokości dochodzonej przez stronę powodową niniejszym pozwem.

Kredyt bankowy definiowany jest jako stosunek ekonomiczny pomiędzy bankiem a kredytobiorcą, którego istota polega na dostarczeniu przez bank określonej kwoty środków pieniężnych kredytobiorcy, pod warunkiem jej późniejszego zwrotu wraz z wynagrodzeniem dla banku (odsetki, prowizja, opłaty manipulacyjne). Ustawa z 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. tekst jedn. z 2012 roku poz. 1376 ze zm.) w art. 69 definiuje umowę kredytu i tak zgodnie z ustępem 1 tego przepisu przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Zgodnie z ustępem 2 umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i spełniać określone warunki. Kredyt cechuje między innymi: odpłatność – kredytobiorca zobowiązany jest do zapłaty odsetek i ewentualnej prowizji dla banku i zwrotność – co do zasady kwota środków pieniężnych podlega zwrotowi. Obowiązek zwrotu kredytu przez kredytobiorcę jest jego podstawowym obowiązkiem wymienionym w art. 69 ust. 1 prawa bankowego i oddaje istotę umowy kredytu. Obok korzystania z kredytu i zwrotu składającej się na niego kwoty, art. 69 ust. 1 prawa bankowego nakłada na kredytobiorcę obowiązek zapłaty odsetek kapitałowych. Odsetki są świadczeniem ubocznym, z reguły realizowanym w tych samych przedmiotach co świadczenie główne i w wysokości obliczonej wedle stopy procentowej i czasu potencjalnego korzystania z przedmiotów objętych świadczeniem głównym.

Z powyższych względów, zdaniem Sądu niczym nie uzasadnione są twierdzenia pozwanego, że zaległości w spłacie kredytu i opóźnienia w płatności rat nie były celowe, a wynikały z braku środków i częściowo nie zależało to od

pozwanego. Niezależnie bowiem od sytuacji majątkowej, pozwany powinien dążyć do terminowej spłaty zobowiązania, a powstanie zaległości w spłacie rat stanowi przesłankę uzasadniającą wypowiedzenie umowy kredytu przez stronę powodową, co też uczyniła. Należy ponadto zaznaczyć, że podjęta przez pozwanego próba spłaty zadłużenia w sposób ugodowy nie została przez niego w pełni wykorzystana. Strona powoda, jak wynika bowiem z jej pisma z dnia 1 grudnia 2015r. nie wykluczała możliwości rozłożenia na raty należności i przyjęcia bardziej korzystnych dla pozwanego warunków, jednak pozwany nie wykazał, aby kontynuował w skuteczny sposób dalszych negocjacji. Pozwany podnosił również, że zawarł dwie umowy kredytu ze stroną powodową, których raty były płatne w tej samej kwocie i na ten sam numer rachunku bankowego, jednak pracownicy strony powodowej często księgowali wpłaty na tę samą umowę kredytu, a gdy pozwany zaczął negocjacje ze stroną powodową, został wprowadzony w błąd przez pracownika banku, że nie musi spłacać rat do czasu wyjaśnienia problemu. W ocenie Sądu, wyżej wymienione okoliczności nie mają znaczenia dla istnienia roszczenia, ponieważ na pozwanym, jako na kredytobiorcy spoczywał obowiązek spłacania zaciągniętego kredytu. Pozwany nie wykazał w toku postępowania w żaden sposób, że przelewane środki były księgowane na rachunek innej, niewłaściwej umowy, nie poparł również żadnymi dowodami twierdzeń o wprowadzeniu go w błąd przez pracownika banku. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne – pozwany tego nie uczynił.

Zdaniem Sądu, z analizy zebranego materiału dowodowego wynika, że pozwany był stroną umowy kredytu z 24 lipca 2013 r. i wobec tego powinien był przestrzegać zawartych w tej umowie warunków. Wobec powyższego nie mają żadnego znaczenia w sprawie przywołane przez pozwanego okoliczności. Zdaniem Sądu, żądana przez stronę powodową należność w wysokości 107.965,34 zł tytułem niespłaconego kapitału jest kwotą faktycznie nie spłaconą dotychczas przez pozwanego. Wobec powyższego w oparciu o cytowane wyżej przepisy Sąd uznał roszczenie strony powodowej za uzasadnione i zasądził od pozwanego J. N. na rzecz strony powodowej (...) Banku S.A. z siedzibą w W. kwotę 107.965,34 zł z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie, które obecnie wynoszą 10,00%, nie wyższymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, co jest zgodne z treścią art. 359 § 2¹ Kodeksu cywilnego, który przewiduje, iż odsetki maksymalne nie mogą w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne).

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Jak wynika z wyciągu bankowego z dnia 6 maja 2016r. pozwany posiada zadłużenie wobec strony powodowej w kwocie 107.965,34 zł tytułem niespłaconego kapitału i strona powodowa dochodziła zasądzenia tylko tej kwoty ujętej w wyciągu banku załączonym do pisma z 6 maja 2016r. – Sąd zgodnie z art. 321 § 1 k.p.c. nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać poza żądanie. Sąd uznał zatem, że od dnia 7 maja 2016 r. pozwany pozostawał w zwłoce i od tego też dnia, do dnia zapłaty Sąd naliczył odsetki należne stronie powodowej od pozwanego J. N..

Jak wynika z treści art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. W okolicznościach niniejszej sprawy strona powodowa pismem z dnia 6 maja 2016r. ograniczyła żądanie pozwu tylko do kwoty 107.965,34 zł - nie cofnęła pozwu w części dotyczącej uregulowanej należności przez pozwanego. Jak wynika z pisma strony pozwanej z 6 maja 2016r. domagała się ona tylko zasądzenia kwoty 107.965,34 zł stąd też nie miał zastosowania art. 355 § 1 k.p.c. i Sąd nie umorzył postępowania, a oddalił dalej idące powództwo strony powodowej.

Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, m.in. umowy o kredyt, deklaracji pozwanego, wezwań do zapłaty, wypowiedzenia umowy i korespondencji między stronami. Autentyczności dowodów z dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała, nie budziły one również zastrzeżeń Sądu. Dowodom tym Sąd przypisał walor wiarygodności, albowiem korespondują one ze sobą wzajemnie i pozwoliły na wydanie jednoznacznego rozstrzygnięcia w sprawie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron

obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczonej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

W niniejszej sprawie strona powodowa uiściła czwartą część opłaty stosunkowej od pozwu to jest 1.445 zł Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Pozwany wobec tego zobowiązany był uiścić 3/4 brakującej opłaty stosunkowej od pozwu to jest 3.954 zł na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Świdnicy.

Biorąc pod uwagę, że strona powodowa uległa tylko co do nieznaczonej części swego żądania Sąd zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej całość kosztów procesu, a więc kwotę 1.445 zł tytułem części opłaty stosunkowej od pozwu, którą uiściła strona powodowa.

Sąd oddalił dalej idący wniosek strony powodowej o zasądzenie na jej rzecz kwoty 14,45 zł tytułem innych kosztów, ponieważ strona powodowa nie wykazała, że faktycznie poniosła dochodzone koszty, a żądanie to ponadto nie posiada żadnego uzasadnienia w obowiązujących przepisach, ustawodawca bowiem nie reguluje zasad zwrotu „innych kosztów”.